

v tom, že vůle smlouvajících se stran (contrahentů), která v předplatnímlistu již obyčejně počet předplacených plnění přesně stanoví, směřuje k tomu, aby aspoň každé jednotlivé plnění tvořilo pro sebe nedílný celek. Z této zásady mohly by býti vyňaty jediné t. zv. *Passe par tout* t. j. lístky, jež nehledíc ku počtu plnění poskytují předplatiteli jisté předem blíže neurčené poživací právo. Při takovýchto lístcích slušelo by proto převádění na třetí osoby výslovně zakázati. Avšak toto opatření v praxi většinou odpadá, poněvadž již z povahy takového výjimečného práva plyne, že může jen určitým osobám příslušet (žurnalistům, lékařům a j.). — Nehledíc k těmto všeobecným právním zásadám, jest základem každého předplacení smlouva, kterážto toliko při obchodech ještě nahodilým obchodním obyčejem doplněna býti může. Co formu smluv takových označiti lze předplatní neb úpisní čili subskripční knížky, v novější době pak velmi oblíbené bloky lístkové (*Kartenblock*). Takovéto smlouvy nehledě k písemné jich formě unikají až dosud povinnosti kolkové a poplatkové, pokud ovšem se jich neužije u soudu. (pol. s. 102 lit. o) popl. zák.) Výnosem min. fin. ze dne 28. září 1854 č. 42.326, předepsána jest forma pro úřední potvrzení složeného předplatného, má-li míti platnost účetního dokladu, což pro svrchu uvedené nemá významu. Zásady, které zde o předplatních listech uvedeny byly, vztahují se též na jednotlivé lístky a vstupenky.

Předražek.

I. Pojem a význam.

Permanenční komise panské sněmovny a společná konference přihlížejíce ke zkušenostem nabytým praktickým prováděním příslušných ustanovení exekuční novelly z r. 1887 v mnohém směru vládní předlohu pozměnily. Dle dřívějšího práva, na němž také vládní předloha v podstatě trvala, mělo podání předražku ten účinek, že dražba provedená pozbyla platnosti, a že předsevzala se dražba nová; předražek tvořil vyvolací cenu, a nebylo-li při dražbě učiněno vyšší podání, přiřkla se nemovitost předražiteli ať již se nové dražby skutečně účastnil čili nic.

Instituce předražku netrvala posud tak dlouho, aby se mohla v praxi vžítí, avšak dle posavadních zkušeností bývalo pravidlem, že nemovitost ve druhém terminu předražiteli byla přiřknuta. Nový zápas o nemovitost vyvinul se při tomto druhém stání toliko v případech velice řídkých a naopak nelze popřítí, že se zrušením první dražby a s ustanovením nového terminu mnohé nesnáze byly spojeny; zejména při hospodářství polním řádná správa stala se nemožnou, a při opětném vydražení nenacházela se pak nemovitost již v onom stavu, v jakém byla při dražbě první, ano může dokonce i cena její býti zmenšena. Rovněž věřitelům předražek dle posavadního vývoje způsoboval mnohé nepříjemnosti, jelikož uspokojení nároků jejich o měsíce tím bylo odloženo, zejména vzhledem k tomu, že rozdělení největšího podání teprve po druhém vydražení předsevzato býti mohlo.

Ačkoli instituce předražku stanovením zákonného nejmenšího podání mnoho na svém významu ztratila, nechtěla přece permanenční komise panské sněmovny z exekučního řádu toto zařízení vymýtiti, naproti tomu však pokládala za svou povinnost neblahé účinky předražku v praxi se vyskytující dle možnosti seslabiti tím, že stanovila zákonem nejmenší podání. Za tímto účelem sestavila novou konstrukci předražku, která jak

společnou konferencí, tak i permanenčním výborem poslanecké sněmovny byla schválena.

Jelikož následkem vytknutí zákonného nejnižšího podání v budoucnosti patrně docíleno nejvyššího podání z pravidla nepoměrně značnějšího než posavad, jest zajisté především též ospravedlněno, aby obnos předražku byl zvýšen.

II. Platné právo (§§ 195—199 ex. ř.).

1. Jestliže nejvyšší podání, na jehož základě nemovitost při dražbě byla přiřknuta, nedosahuje tří čtvrtin ceny odhadní, může být dražba předražkem zbavena účinnosti. § 10 exekuční novelly stanovil jako minimum ku podání předražku dvě třetiny odhadní ceny.

2. Ku předražku lze jen tenkrátě přihlížeti, jestliže předražitel nevádi žádná překážka, jež by jej z účastenství ve dražbě vylučovala, a jestliže tento prohlásí, že jest ochoten podati cenu dřívější nejvyšší podání nejméně o $\frac{1}{4}$ převyšující jakož i splniti veškeré dražební podmínky pro dřívější dražbu stanovené. Dle cit. § 10 exekuční novelly musel předražitel prohlásiti, že zapraví cenu nejméně o $\frac{1}{5}$ vyšší, než bylo dřívější nejvyšší podání jakož i že nahradí veškeré výlohy s novou dražbou spojené. Toto poslední ustanovení o náhradě výloh však § 195 ex. ř. nepřijal, patrně z toho důvodu, aby použití předražku usnadnil, ovšem však ve zřejmý neprospěch věřitele, jelikož tento mnohdy značné tyto výlohy sám musí nésti.

3. Předražek budiž ohlášen u exekučního soudu do 14 dnů po prohlášeném udělení přiřknutí (§ 183 odstavec 3. a 5.); současně budiž u soudu prokázáno, že předražitel čtvrtou část kupní ceny jím nabízené zjistil buď soudním nebo notářským složením hotovosti, nebo tuzemských papírů, jež jsou k soudnímu zjištění způsobilé. Exekuční novella výslovně stanovila, že tato 14denní lhůta jest neprodlužitelná; § 196 tohoto ustanovení sice nemá; avšak není žádné pochybnosti, že i nový ex. ř. lhůtu tuto pokládá za neprodlužitelnou, jelikož ve všech případech, kde lhůta může být prodloužena, výslovně to vytkl, a jelikož kromě toho z pravidla toliko soudcovské nikoli však zákonné lhůty prodloužení připouštějí, pokud právě zákon jinak neustanovil. § 11 exek. novelly vyžadoval dále písemnou žádost o připuštění předražku, § 196 však rovněž tohoto ustanovení nepřijal. Může tudíž předražek býti nabídnut buď v písemné žádosti nebo ústně, v posledním případě se pak o žádosti sepíše protokol. Nazpět vzítí předražek nelze.

4. O každém předražku budiž vydražitel vyrozuměn; týž může podané předražky zbaviti účinků tím, že do 3 dnů po sdělení posledního v čas podaného předražku doplní svoje nejvyšší podání na obnos nejvyššího předražku. Dle § 15 ex. nov. musel býti vyrozuměn i o nově ustanoveném dražebním stání nejen vydražitel, nýbrž i všichni interestenti, nyní však vyrozumí se toliko vydražitel o podání předražku za tím účelem, aby mu byla poskytnuta možnost předražek po případě v čas účinku zbaviti. (Další vyrozumění předpisuje ještě § 198 odst. 2, o němž níže bude řeč.)

Kdežto dříve přijetí předražku zrušení provedené dražby absolutně mělo v zápětí a vydražiteli, chtěl-li nemovitost si ponechati, nezbývalo nic jiného než při druhé dražbě opětně o vítězství se pokusiti, má nyní vydražitel do jisté míry tu výhodu, že jest mu ponechána možnost přijatý předražek tím zvrátiti, že prohlásí, že sám obnos předražitelem

nabízený zaplatí. Tato novota odůvodněna jest úvahou, že vydražitel přiřknutím přejímá na sebe řadu závazků a pokud neuplynula lhůta k podání předražku, nemá té nejmenší jistoty, že vlastnictví přiřknuté nemovitosti mu bude zachováno. Jinak by zavedení předražku mohlo mít ten účinek, že by ti, kdo by vážně pomýšleli nemovitost koupiti, dražby se zdrželi a cestou předražku jí nabyti pak se snažili.

5. Po uplynutí lhůty ku prohlášení vydražiteli poskytnuté rozhodne exekuční soud o podaných předražcích usnesením.

6. Doplní-li vydražitel do 3 dnů po sdělení posledního v čas podaného předražku svoje nejvyšší podání na obnos nejvyššího předražku, zamítnou se veškeré předražky; jinak však připustí se předražitel, který nejvíce nabídl. Při rovnosti předražku rozhoduje předstižení (praevence) — jako v právu dřívějším.

7. O rozhodnutí buďtež vyrozumění vydražitel, předražitel, exekvující věřitel, dlužník jakož i všichni, kdo proti udělení přiřknutí předražku předcházejícímu podali rekurs; jmenované osoby mohou si pak proti tomuto rozhodnutí rekusem stěžovati. Jestliže ti, kdo podali rekurs proti soudnímu přiřknutí, neodporují soudnímu přijetí předražku, má se za to, že rekurs tento vzali nazpět (§ 189). Dle § 13 ex. novelly mohli si proti zamítnutí předražku dřívější vydražitel, všichni, kdo předražek nabídli, jakož i exekut rekusem stěžovati.

8. Tím, že soudní přijetí předražku nabylo právní moci, pozbývá dřívější vydražení platnosti — stejně jako v právu dříve platném.

9. Soud má z úřední povinnosti dřívější přiřknutí zrušiti a předražiteli přiřknutí uděliti.

10. Podstatná novota a rozhodná přednost nového ex. ř. spočívá v tom, že soud nyní již nenařizuje opětného dražebního stání, čímž odpadne zdoluhavý postup opětného dražebního řízení a všechny průtahy s ním spojené, a zejména i útraty z něho vycházející. Změna tato odůvodněna jest zkušeností, že při opětné dražbě kromě předražitele jen velmi zřídka jiné osoby se účastnily.

Dle předpisu § 199 vstupuje ihned a bez jakéhokoli přerušení na místo původního vydražitele, jehož práva až do právoplatného přijetí předražku trvají, vydražitel nový; předražitel přiřknutím nabývá postavení vydražitele a musí též povinnosti vydražitele splniti. Naproti tomu má však též od tohoto okamžiku nárok na všechny užítky, jež mu ode dne přiřknutí náležejí.

Tyto zákonné důsledky vytkl § 199 v následujících ustanoveních:

a) Proti usnesení, jímž přiřknutí bylo uděleno, další předražek místa nemá.

b) Vadium původního vydražitele nacházející se v soudním uschování i s úroky, rovněž splátky jeho na nejvyšší podání s úroky jakož i peníze a cenné papíry složené od předražitelů nepřipuštěných buďtež majitelům navraceny; ohledně hypotekárních pohledávek za vadium sloužících jest užití § 188 odst. 1.

c) Prozatímná správa nemovitosti povolená dle § 158 vede se od udělení přiřknutí ve prospěch předražitelův. Byla-li nemovitost vydražiteli již odevzdána, má exekuční soud prozatímnou správu (§ 159 a n.) naříditi z úřední povinnosti.